

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)

NORME COMPARATIVE PRIVIND PROCEDURA DE EXAMINARE ȘI AVIZARE A ACTELOR NORMATIVE (II)

În ceea ce privește procedura de examinare și avizare în alte țări de tradiție romano-germanică din Uniunea Europeană (Pentru dezvoltări a se vedea Sorin Popescu, Victoria Țândăreanu – *Probleme actuale ale tehnicii legislative*. Lucrare apărută sub egida Consiliului Legislativ, București, Lumina Lex, 2003, p.38-43), ea este foarte asemănătoare cu cea din România. Astfel, în Belgia, se cer îndeplinite anumite formalități înainte de depunerea proiectelor la Parlament: avizul Consiliului de Stat, consultarea sindicatelor sau diferitele forme de colaborare impuse prin Legea specială privind reformele instituționale, din 8 august 1980. Nerespectarea acestor formalități antrenează anularea actului aprobat, iar Consiliul de Stat poate să refuze examinarea textelor în cazul cărora formalitățile citate nu au fost îndeplinite. Pentru avizarea proiectelor se face apel la Consiliul de Stat în calitate sa de „consilier juridic al guvernului și al adunărilor legislative”. El întocmește avize care contribuie la securitatea juridică, deoarece acestea se referă la probleme precum respectarea competențelor, armonia textului cu dreptul pozitiv existent, coerența sa internă. Secția de legislație a Consiliului de Stat furnizează avize care nu au caracter obligatoriu, iar autoritatea care le primește este liberă să le urmeze sau nu, dând explicații, la nevoie, în Expunerea de motive sau în Raportul către Rege ori, după caz, către Guvern sau către Colegiu. Publicarea acestor din urmă documente implică, de asemenea, avizul Consiliului de Stat, cei interesați au astfel posibilitatea de a face o apreciere justă a ansamblului argumentelor de drept expuse. Consiliul de Stat se pronunță asupra textului tuturor proiectelor sau propunerilor de legi, de decrete și de ordonanțe sau de amendamente la aceste proiecte și propuneri, în legătură cu care este sesizat de către miniștri, de către președintele Senatului, al Camerei Reprezentanților, al unuia din Consiliile Comunității sau Regiunii, a comisiei comunitare franceze sau a Adunării reunite.

În Franța, atunci când urmează să se delibereze asupra unui text în Consiliul de Miniștri (proiect de lege, de ordonanță, de decret cu caracter normativ), primul-ministru, prin Secretariatul General al Guvernului, este singurul abilitat să sesizeze Consiliul de Stat și să urmărească respectarea procedurii. Trimiterea textului la Consiliul de Stat nu poate avea loc dacă nu au fost obținute avizele prealabile obligatorii (de la Consiliul Economic și Social pentru proiectele cu caracter economic și social, cu excepția celor financiare, de la comisiile tehnice paritare etc.). După caz, consultarea Consiliului de Stat este obligatorie sau facultativă pentru Guvern. În mod aproape constant, legile prevăd că măsurile necesare pentru aplicarea lor vor fi luate prin „decret en Conseil d'Etat” („decrete avizate de Consiliul de Stat”), formulă care implică obligația de a consulta Consiliul de Stat. În aceeași situație sunt textele normative întâlnite în alte materii decât cele care țin de lege care pot fi modificate doar prin „decret en Conseil d'Etat”. În plus, decretele care modifică textele normative posteroare Constituției din 1958 trebuie, în prealabil, să fie examinate de Consiliul Constituțional ce trebuie să decidă asupra lor. Pentru aceste cazuri de solicitare obligatorie de aviz, proiectul va purta viza „Le Conseil d'Etat entendu” („consultat (avizat de) Consiliul de Stat”). În afara acestor două situații, Guvernul are dreptul să aprecieze dacă trebuie să ceară sau nu avizul Consiliului de Stat (consultarea facultativă) și, dacă o va face, va insera formula: „vu l'avis du Conseil d'Etat” („având în vedere avizul Consiliului de

Stat”). Avizele Consiliului de Stat sunt consultative, ele nu obligă Guvernul să le urmeze, decât cu câteva excepții (ex: dizolvarea unor sindicate mixte, luarea în posesie imediată a unor terenuri prin expropriere, crearea, modificarea sau suprimarea unei congregații etc.). În aceste situații în care un decret nu poate fi aprobat decât pe baza unui aviz conform al Consiliului de Stat, formula este: „sur l'avis conforme du Conseil d'Etat”.

Deoarece cele mai multe legi au la bază inițiative ale Guvernului federal, îi revine Ministerului Justiției din Germania competența de a face controlul de legalitate (*Manual de tehnică legislativă*, p.2 și urm.). Acest lucru este stabilit prin § 46 și § 42 alin. 4, § 62 alin. 2 teza 1, § 72 alin. 3 din Regulamentul Comun al Ministerelor Federale - RCMF (Gemeinsame Geschäftsordnung der Bundesministerien - GGO). Acesta se completează cu dreptul ministrului Justiției din Germania de a formula obiecțiuni, în cabinet, față de proiectele de lege sau ordonanțe, pe motiv de incompatibilitate cu normele în vigoare (§ 26 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară a Guvernului federal - ROIGF / Geschäftsordnung der Bundesregierung - GOBReg (Regulamentul Guvernului federal din 11 mai 1951, republicat pe 21 noiembrie 2002). Ministerul Justiției din Germania, prin funcția pe care o are, de realizare a controlului de legalitate, asigură asistența pentru activitățile legislative ale ministerelor federale. Ministerul Justiției din Germania verifică: - înainte de decizia cabinetului: proiectele de lege ale guvernului federal, - înainte de decizia cabinetului: ordonanțele guvernului federal, - înaintea emiterii ordinelor ministerelor federale, - înaintea emiterii normelor altor instituții, abilitate în acest sens printr-o subdelegare. În timpul procedurii parlamentare, Ministerul Justiției din Germania poate fi solicitat să efectueze verificări: - de către compartimentul competent: pentru verificarea propunerilor Consiliului Federal (Bundesrat) în cadrul pregătirii unui punct de vedere sau a răspunsului guvernului federal la un punct de vedere, precum și pentru verificarea variantelor de formulare în scopul discutării în comisia de specialitate a Parlamentului Germaniei, precum și - de către fracțiunile Guvernului: pentru verificarea cererilor de modificare sau a recomandărilor pe marginea deciziilor. Verificarea pe care o face Ministerul Justiției din Germania este un control de legalitate, adică proiectul legislativ este verificat în ceea ce privește sistematica și forma sa, având în vedere întreaga legislație. Așadar, trebuie stabilit dacă actul normativ, în forma în care a fost propus, este necesar pentru atingerea obiectivului pe care îl enunță. Cea mai mare atenție se acordă compatibilității proiectului cu dreptul superior (așa numita „verificare pe verticală a conformității actului”). Verificarea este concentrată pe următoarele aspecte: - constituționalitate, - compatibilitatea cu dreptul european, precum și - compatibilitatea cu dreptul internațional, în special cu Declarația Universală a Drepturilor Omului a Națiunilor Unite și cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în măsura în care există o tangență evidentă cu acestea, dacă compartimentul responsabil cu elaborarea proiectului a formulat o întrebare în acest sens sau în funcție de conținutul expunerii de motive. În urma verificărilor trebuie să reiasă și că dispozițiile propuse se încadrează, fără nici un fel de ambiguități, în sistemul de legi existent (așa numita „verificare pe orizontală a conformității actului”). De asemenea, în timpul verificării, trebuie urmărită tot timpul respectarea

cerințelor de formă și structură (tehnică legislativă), spre exemplu în ceea ce privește titlurile, formulele introductive, modul de citare, dispozițiile care modifică alte prevederi, dispozițiile referitoare la intrarea în vigoare a actului normativ. De asemenea, normele mai sunt verificate și în ceea ce privește corectitudinea din punct de vedere gramatical, precum și comprehensibilitatea.

În Luxemburg, Consiliul de Stat elaborează avize cu privire la toate proiectele și propunerile de legi, precum și modificări ale acestora, înainte de votul Parlamentului. Avizul Consiliului de Stat este, de asemenea, necesar pentru toate proiectele de regulamente ale Marelui Duce și pentru amendamentele acestora, cu excepția cazurilor de urgență evaluate de Marele Duce. Înainte de a prezenta Consiliului de Stat un proiect de lege sau de regulament, Guvernul poate solicita opinia sa asupra principiului general de drept. Consiliul de Stat se pronunță atât pe fondul, cât și pe forma textelor care-i sunt transmise. În cazul în care el consideră că un text este contrar Constituției, tratatelor internaționale, precum și principiilor generale de drept, acesta este obligat prin legea sa organică să le menționeze în avizul său. Avizul Consiliului de Stat este împărțit în două părți: prima se referă la considerente generale privind oportunitatea politică și problemele juridice inerente proiectului sau propunerii avute în vedere, al doilea, pe lângă examinarea titlului proiectului de lege și a preambulului proiectelor de reglementări, cuprinde examinarea fiecărui articol. În această a doua parte, Consiliul de Stat elaborează în mod regulat propuneri pentru a răspunde observațiilor sale. În cazul în care consideră necesar, el trebuie să anexeze la avizul său o nouă versiune a proiectului sau a propunerii care include aceste texte propuse. Astfel, rolul Consiliului de Stat nu se limitează să emită observații critice, ci își propune să ofere, în măsura în care este posibil, soluții care să contribuie la îmbunătățirea calității redacționale și juridice a actelor normative. [Marc Besch - *Élaboration, rédaction et accessibilité des actes normatifs au Luxembourg*, în „Le contrôle de la qualité rédactionnelle de la législation dans un contexte multilingue: 18e séminaire sur la qualité de la législation 20 septembre 2013” (http://ec.europa.eu/dgs/legal_service/seminars/20130920_besch_speech.pdf)]

În general, procedura de examinare și avizare în țările de tradiție romano-germanică din Uniunea Europeană are în vedere mai ales: conformitatea cu prevederile Constituției și ale legilor în vigoare; armonizarea cu legislația Uniunii Europene; conformitatea cu tratatele internaționale, în special cu prevederile Convenției europene a drepturilor omului; modalitățile de aplicare; delegările în materie de legislație; forma juridică, claritatea și precizia.

Aceste verificări finale se fac de către departamente din Ministerul Justiției, de organisme specializate (de tipul Consiliului Legislativ sau Consiliului de Stat) și de diferite direcții ori comisii din cadrul Parlamentului. Pentru ca această practică să fie respectată, s-a instituit obligativitatea stabilirii unui „certificat de conformitate” ce atestă verificările, precum și eliminarea elementelor neconforme sau menținerea lor din rațiuni motivate în mod expres. Absența unui astfel de aviz poate fi invocată pentru a împiedica transmiterea proiectului la Guvern sau la Parlament.

Expert media Florin FĂINIȘI

INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

PROGRAMUL
Radio Seven

Ora
Luni
Marti
Miercuri
Joi
Vineri
Sambata
Duminica
ora

7-10	7 Dimineața. R.: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun <i>emisiune live</i>						SEVEN MUSIC		
10-13	Divers cu Sens. R.: Bogdan Nicolescu <i>emisiune live</i>						Experiența Urbană. R.: Maria Duda	Azi în istorie. R.: Ovidiu Vasile	12-13
13-16	Tache și Face! R.: Robert Tache. <i>emisiune live</i>						7 Tech. R. Tibi Ursan		13-14
16-19	Pâine și Kirk. R.: Kirk. <i>emisiune live</i>						SEVEN MUSIC		14-17
19-22	Vorbe'n Aer. R.: Tibi Ursan. <i>emisiune live</i>						7 la SEVEN. Echipa SEVEN	Vorbe cu personalitate. Irmis Miricioiu	17-18
22-23	7 Tech. Tibi Ursan	Drumul Mătăsarilor. (R) S. Munteanu	Silviu Munteanu și prietenii săi. (R)	Povești Nespuse	80 Remember R. Tache	Povești Nespuse ECHIPASEVEN	80 Remember R. Tache	18-20	
23-24	Vorbe cu personalitate. (R) I. Miricioiu					Silviu Munteanu și prietenii săi.	Drumul Mătăsarilor. S. Munteanu	20-21 21-22	
								22-23 23-24	

SEVEN MUSIC

103,4 FM și online pe www.7radio.ro